No. 44. ANNO 1850. **ARNHEMSCHE COURANT.** Zondag 3 Maart.

De voorbereidende werkzaamheden der kieswet.

Toen de Koning, op voordragt van den minister van Binnenlandsche Zaken, den 9den januari het besluit nam tot benoeming van de vier commissiën, belast met het ontwerpen van een plan van verdeeling van het rijk in kies-districten, werd daarbij tevens verwezen op de daarbij te maken instructie van den minister van Binnenlandsche Zaken. Deze instructie — model van juistheid van opvatting en uitdrukking — eindigt met het volgend artikel:

»De commissiën worden dringend »verzocht, met de naauwkeurigheid, »welke de haar opgedragen gewigtige »taak eischt, al den spoed te paren, »dien het mogelijk is aan de zaak bij »te zetten."

Naar men onlangs uit de nieuwspapieren vernomen heeft, hebben twee dier commissiën — die voor Noord-Braband en Limburg en die vóor Gelderland, Overijssel en Utrecht — hunne taak voleindigd. Van de twee anderen — die voor Friesland, Groningen en Drenthe en die voor de beide Hollanden met Zeeland — daarentegen, heeft men nog niet vernomen, dat zij hare werkzaamheden voleindigd hebben. Echter schijnt het tijdvak van 9 januari tot 2 maart ruim genoeg, om, zelfs met de meeste naauwkeurigheid, indeeling en census-bepaling te regelen. Hetgeen het werk veel vereenvoudigt en bekort, is, dat de instructie zelve in groote omtrekken eene schets van het te volgen plan aan de hand doet en in dit opzigt een uitmuntende leiddraad is. De kies-districten zullen in den regel 90,000 zielen tellen; bij uitzondering 45,000 of boven de 90,000. De census wordt vooreerst vastgesteld voor het district *in zijn geheel*. Daarna wordt onderzocht of er voor bijzondere deelen reden tot afwijking bestaat. De census zal terstond in de districten, die daarvoor vatbaar schijnen, op het grondwettig minimum van *f*20 gesteld worden, en van daar, naar den eisch der plaatselijke gesteldheid, rijzen. De census zal in allen gevalle niet mogen te boven gaan dien van het Voorloopig Kiesreglement, en evenmin, buiten noodzaak, de cijfers van de laatste voordragt der kieswet mogen overschrijden.

Zietdaar eenige hoofdbeginselen, die èn den weg door de commissiën in te slaan, aanwijzen èn den te volgen koers bepalen, èn den geest waarin het ontwerp van kieswet zal vervat zijn, duidelijk doen kennen. Met eenen dergelijken wegwijzer voorzien, behoeft de reis niet lang te duren. Zoolang de kieswet niet tot stand is gekomen, zijn wij niets gevorderd en moeten de provinciale en gemeentewet wachten. Eerst nadat deze drie wetten in werking zijn getreden, staan wij op vasten bodem. Het is dus niet om den minister te verpligten, om de regering te believen, dat de commissiën tot den meest mogelijken spoed worden uitgenoodigd, maar omdat het land met ongeduld naar het tot stand komen dezer onmisbare wetten wacht, omdat elke dag de behoefte aan eenen bestendigen en voor vast geregelden toestand, die de voorloopige regeling en den transitoiren toestand van het oogenblik vervangt, dringender noodzakelijk maakt.

Zelfs met den meesten spoed is de tijd, voor het tot stand komen der kieswet noodig, niet gering. Hebben de commissiën haar werk volbragt, zoo moeten zij zich in ééne vergadering onder het voorzitterschap van den minister van Binnenlandsche Zaken vereenigen, om de laatste hand aan het werk te leggen, dat dan tot één geheel wordt gebragt. Het ontwerp van kieswet wordt daarop aan het onderzoek van den Raad van State onderworpen en daarna achtervolgens aan beide de Kamers der Staten-Generaal, ter beraadslaging [illegible]. Gaat alles snel en zonder belangrijke incidenten of bijzondere vertragingen, zonder dat er omwerkingen van gewigt vereischt worden, of de voordragt op verschil van inzigt ten aanzien der hoofdbeginselen stuit — zoo zal toch altoos, eer het onderzoek afgeloopen en het ontwerp wet geworden is, een geruime tijd verloopen. Dit in het oog houdende is het »dringend verzoek", om met de naauwkeurigheid, welke de haar opgedragen gewigtige taak eischt, »al den spoed te paren," dien het mogelijk is aan de zaak bij te zetten, ten hoogste gepast en het is te hopen, dat het voorbeeld der twee commissiën, die hare werkzaamheden voltooid hebben, voor de nog bezig zijnde een prikkel zullen wezen, om des te meer voortgang te maken. In zes weken tijds is eene verdeeling in kies-districten en eene bepaling van den census toch wel te maken. Dagelijks verwacht men te vernemen, dat de voorbereidende werkzaamheden zijn afgeloopen en het ontwerp gereed is aan het publiek onderzoek onderworpen te worden. Op den ijver der commissiën, der regering en der vertegenwoordiging komt hier alles aan.

Het land is het wachten moede; het *bezig zijn* bevredigt de behoefte aan regeling niet, men wil eindelijk ook eens iets *afgedaan* zien.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 26 *febr*. De berigten uit Corfu loopen tot den 14den dezer. De gewelddadigheden der Engelschen tegen Griekenland bleven aanhouden; gedurig werden Grieksche koopvaarders door de Engelschen opgevangen en naar Corfu gesleept, en op elk genomen vaartuig bevonden zich onderscheidene Engelsche matrozen en een Engelsch officier.

— Zoo even ontvangen wij de, in geval van bevestiging, belangrijke tijding, dat de te München, onder deelneming van Oostenrijk, gehouden onderhandelingen, omtrent de vaststelling van een nieuw (het zoogenaamd vier-Koningen)ontwerp, tot eene constitutieve rijkswet voor Duitschland, voorloopig ten einde zijn gebragt; dat dit ontwerp thans, ter overweging, aan alle Duitsche regeringen is medegedeeld geworden; en dat het eene zoodanige ontvangst heeft gehad, dat men de onderhandelingen daarvan zeer spoedig zal kunnen verwachten. De stad Frankfort moet als de plaats, waar die onderhandelingen zouden gevoerd worden, voorgesteld zijn.

— De publicatie van het ontwerp van het nieuwe Vier koningen-verbond, wordt binnen 8 dagen te gemoet gezien, daar men verzekert, dat ook Hanover daartoe zijne toestemming heeft gegeven. De hoofdpunten van dit ontwerp zijn: Het toetreden der geheele Oostenrijksche monarchie tot den Duitschen bond, met uitzondering alleen van Lombardije. Deze bond is verdeeld in 7 staten-groepen, zoodat de kleinere Duitsche staten aan deze zeven ondergeschikt worden. Aan het hoofd van het alzoo verdeelde Duitschland staat eene soort van centraal-bestuur, directorium genoemd, van 7 leden; [illegible] omtrent dit aantal bestaat nog verschil van meening. Nevens dit bestuur staat een raadgevend ligchaam.

— De leden van het Scheidsgerigt en den Bond zijn weder te Erfurt bijeengekomen, om tot aan de aankomst van den raad van bestuur hunne werkzaamheden voort te zetten.

Weenen, 23 *febr*. Volgens den Almanak, die te Konstantinopel in de Fransche taal verschijnt, bedraagt de bevolking van het Ottomannische rijk 36.211.000 zielen, t. w. 15.511.000 zielen in Europisch Turkije en 20.700.000 zielen voor Aziatisch Turkije. De bevolking van Europisch Turkije is verdeeld als volgt: in Rumelie en Thessalie 2.000.000, in Moldavie 1.400.000, in Wallachije 2.000.000, in Servie 1.011.000, in Bosnie en Herzegowina 1.600.000, in Albanië 2.200.000, in Bulgarie 2.000.000, in Thracie 1.000.000, op het eiland Creta 220.000, op het eiland Cyprus 90.000, en op de overige eilanden 390.000.

Weenen, 25 *febr*. Volgens den *Wanderer* willen verscheidene leden van den Hongaarschen adel in het aanstaande voorjaar niet alleen Weenen, maar ook de geheele monarchie verlaten en zich buitenslands vestigen. [illegible]

Kassel, 26 *febr*. De opgewondenheid over de verandering van het ministerie duurt voort; nogtans zijn behalve eenige volks-oploopen en patrouille-demonstratiën geene ongeregeldheden voorgevallen. Aan vreedzame demonstratiën tegen het ministerie ontbreekt het nogtans niet. Morgen zal met verlof en onder de leiding der stedelijke overheden, de gezamenlijke constitutioneele burgerschap een plegtigen optogt naar de woningen der afgetreden ministers houden. De Standen geven een schitterend diner ter eere van de afgetredene ministers. Ook de burgerweer bereidt eene plegtige eerbetuiging voor, en aan adressen en deputatiën uit de provinciën zal het wel niet ontbreken.

De gezamenlijke regterzijde heeft gisteren avond beraadslaagd over de houding welke zij tegenover het nieuwe ministerie diende aan te nemen, en met groote overeenstemming kwam men tot het besluit, om eene *zoo krachtig mogelijke oppositie te vormen*. De minister-president heeft den opper-burgemeester, den directeur van politie en verscheidene andere personen bij zich ontboden, om hen van zijne goede gezindheid te overtuigen, maar deze verklaringen hebben hun doel niet kunnen bereiken.

De Standen hielden heden eene zeer belangrijke zitting. Na het openen der vergadering leverde de afgevaardigde *Bayrhoffer* het volgende voorstel in: »Overwegende, dat Z. K. H. de Keurvorst, in de landsheerlijke verklaring van 11 maart 1848 voor de geheele wereld verklaard heeft: »Bij het bezetten van alle ministeriën, voor zoover dit niet reeds onlangs geschied is, zullen wij er op bedacht zijn mannen te kiezen, *welke het vertrouwen des volks genieten*;" — Overwegende, dat de tegenwoordige minister-president, geheimraad *Hassenpflug*, wegens het vroeger in Keur-Hessen door hem gevolgde systeem van politische en godsdienstige reactie, het vertrouwen van het Keur-Hessische volk *niet* geniet; overwegende, dat de Lands-standen, volgens § 189 der constitutie-oirkonde, geroepen zijn, om de constitutioneele regten van het land te waarborgen, en het onafscheidbaar welzijn van den landsheer en het vaderland te bevorderen, met stipte naleving van de bepalingen der constitutie, verklaart de standenvergadering, dat zij in het door Z. K. H. den Keurvorst gevormde nieuwe ministerie, niet de vervulling erkent van de eerste zinsnede van de met den waren zin en geest der constitutie overeenkomstige landheerlijke verklaring van 11 maart, en tegen alle mogelijke gevolgen van een zoodanig ministerie protesteert; deze verklaring zal aan de hooge staatsregering worden medegedeeld."

De behandeling van dit voorstel wordt uitgesteld tot de komst der ministers. Te 1½ ure treden deze binnen en leest de heer *Hassenpflug* zijn programma, dat het constitutie-comité ter onderzoek werd toegezonden. De regering verklaart in haar programma, dat zij de verkiezingen voor Erfurt uitschrijven. De ministers willen zich daarop verwijderen, waarop de president hen met het gedane voorstel bekend maakt en verzoekt bij deze discussie tegenwoordig te zijn. Aan dit verzoek werd nogtans niet voldaan en de ministers verwijderden zich. Een uur later was het voorstel van *Bayrhoffer met algemeene stemmen, één uitgezonderd, aangenomen*. (De heer *Eberhardt* onthield zich natuurlijk van de stemming.)

Zwitsersche grenzen, 25 *febr*. Het eedgenootschappelijk departement van politie heeft aan de autoriteiten der aan Frankrijk grenzende kantons geschreven, dat zij de uitgewekenen in den Elzas, indien deze door de Fransche regering werden uitgezet, aan de grenzen moesten terug zenden. Over het geheel legt dit departement van politie eene groote zorg aan den dag, om het verwijt van het buitenland, dat Zwitserland revolutionaire woelingen bevordert, tegen te gaan. De in Zwitserland [illegible] zige uitgewekenen worden streng bewaakt. [illegible] rich is de president der Duitsche handwerkers-vereeniging, de heer *Saurenheimer*, in [illegible] nomen. Bij de in-hechtenis[illegible] van het congres [illegible] tot [illegible] Aan de vereenigingen van handwerkslieden; die aan de hoofd-

vereeniging te Genève ondergeschikt zijn, wordt het plan toegeschreven een inval in Baden te willen doen.

ENGELAND.

Londen, 27 *febr.* In de zitting van het Huis der Gemeenten van gisteren, heeft lord *Palmerston* op eene vraag van den heer *Anstey* geantwoord, dat de admiraal *Parker* tot de blokkade der Grieksche havens is overgegaan, krachtens bevel van de admiraliteit en niet op last van den geheimen raad, aangezien eene zoodanige magtiging niet noodig was voor maatregelen van dien aard. De minister zeide voorts, dat het geene eigenlijke blokkade kon worden genoemd, dewijl, als maatregel van represaille, alleen Grieksche vaartuigen in beslag genomen, maar neutrale ongemoeid gelaten werden.

— De documenten betrekkelijk de Grieksche quaestie zijn bij het parlement overgelegd en aan de leden rondgedeeld. »Wel konden wij," zegt de *Times* bij de beoordeeling dier stukken, »geen genoegen of leerrijk onderhoud verwachten; maar wij waren geenszins voorbereid op den geest van ellendige kwezelarij, die er in doorstraalt. De zaak van den heer *Finlay* bepaalt zich tot eene quaestie over den prijs van gronden in 1836; hij had de terreinen, waarover thans getwist wordt, voor 300 drachmen gekocht; het gouvernement onteigende die en bood er hem 3000 drachmen voor, maar de heer *Finlay*, die echter alle regtsvormen verzuimd had, eischte er bescheidenlijk 45,000 voor, voor reden gevende, — op welken grond weten wij niet, — dat zij hem zelven 100,000 drachmen gekost hadden.

»Maar dit is nog niets in vergelijking bij het rousachtige comediespel van don *Pacifico*. Die persoon kwam in Griekenland als consul-generaal van Portugal; later wist hij zich, tot versterking van zekere aanspraken, den bijstand van den Spaanschen ambassadeur te verschaffen, onder voorwendsel dat hij een Spanjaard was; maar nu is hij plotseling een Engelsch onderdaan geworden, geboortig van Gibraltar. En op grond van die verdachte en weifelende nationaliteit brengt Engeland zijne vloot in beweging om aan don *Pacifico* de betaling eener som van £ 31,500 te verzekeren, zijnde het opgegeven bedrag der bij de plundering van zijn huis in 1847 aangerigte schade. De eerste vraag die zich voordoet, is, van waar die waarheidslievende personage eene zoodanige som zou gekregen hebben, en vervolgens, met welk doel hij die in huis had. In dat totaal ziet men eene som opgenomen van £ 1959 (*f* 23,508) voor kleinodiën die aan mevrouw *Pacifico* ontroofd zijn en £ 2180 (*f* 24,160) voor tafellinnen en meubelen! Dat was voorwaar een goed voorzien huis! O don *Pacifico*!

»De briefwisseling over de eilandjes Cervi en Sapienza verdient iets meer aandacht; maar wij betreuren het dat de regering niet in deze quaestie ... voorzigtiger of wettiger gehandeld heeft. De bewijzen dat deze eilanden aan Venetië behoorden, ontbreken geheel, en alles berust op eene eenvoudige verzekering van den heer *Ward*. In deze zaak echter komt de schuld minder toe aan den burggraaf *Palmerston* dan wel aan graaf *Grey*, die de vordering betreffende die eilandjes doorgedreven heeft. Wij houden het er overigens voor, dat die quaestie niet behoorde onttrokken te worden aan de kennisneming van de mogendheden die, met Engeland, de onschendbaarheid van Griekenland's grondgebied gewaarborgd hebben."

BELGIE.

Brussel, 28 *febr.* De Fransche wetgevende vergadering heeft gisteren een verzoek van den heer *Mauguin*, om interpellatiën aan de regering te mogen rigten over de buitenlandsche aangelegenheden, tot over eene maand uitgesteld, dat is eigenlijk, van de hand gewezen.

Onderscheidene geruchten liepen gisteren aan de beurs en in de vergadering. Eerst sprak men van eene zeer krachtige, bijna hevige nota, die door den Keizer van Rusland aan de Engelsche regering zoude gezonden zijn, ten aanzien van de aangelegenheden van Griekenland, en men voegde er bij dat men tot eene gewapende tusschenkomst besloten had, indien Engeland, naar aanleiding der bemiddeling van Frankrijk, niet van zijne vorderingen afzag.

Ten aanzien der Zwitsersche aangelegenheden hield men het voor zeker, dat, daar de tusschenkomst van Pruisen en Oostenrijk hoe langer zoo waarschijnlijker werd, de Fransche regering, ten einde op mogelijke gebeurtenissen voorbereid te zijn, besloten had tot de vorming van een leger van 50,000 man, aan welks hoofd de generaal *Changarnier* zoude staan, doch die voorloopig tevens met zijn tegenwoordig commandement belast zoude blijven. Men voegde er bij dat er eene menigte circulaires van de verschillende ministeriën aan de generaals en prefecten waren afgezonden, om de uitvoering van den maatregel te bespoedigen, en dat er stellig last zal worden gegeven aan de soldaten die huiswaarts met verlof zijn ...

Dit zijn de geruchten die verspreid waren. Het volgende draagt eenige kenmerken van zekerheid:

Vooreerst, wat de Grieksche aangelegenheden betreft, heeft de generaal *Lahitte*, toen hij op het uitstellen der interpellatiën van den heer *Mauguin* tot over eene maand, aandrong, verklaard, dat hij zeker meende te zijn van den goeden uitslag der bemiddeling, die door Groot-Brittannie was aangenomen. De bedreigingen van Rusland zouden zich bepalen tot instructiën, die aan den Russischen gezant te Londen, den heer *von Brunow*, gezonden waren, waarbij hem werd aanbevolen om in overeenstemming met den Franschen gezant te handelen, bij de onderhandelingen waartoe de bemiddeling van Frankrijk aanleiding zal moeten geven.

Wat de Zwitsersche aangelegenheden aangaat, de dagbladen van den federalen raad blijven niet gelooven aan de tusschenkomst, en de bijeenbrenging van een Fransch leger op de grenzen is niets minder dan een officiëel feit. Wij blijven het er dus voor houden dat de vrede in Europa tegen het voorjaar niet meer verstoord zal zijn dan thans.

De vraag van den heer *Mauguin*, om interpellatiën te mogen doen, is het eenige feit dat eenigzins belangrijk is, hetwelk gisteren in de wetgevende vergadering heeft plaats gehad. Wel is waar melden de half officiëele avondbladen, dat de minister van Binnenlandsche Zaken in die zitting het wets-ontwerp op de maires heeft aangeboden, dat aanstaanden zaturdag in de bureaux zoude worden onderzocht. Maar noch in het verslag der zitting, noch in onze particuliere correspondentie wordt daarvan melding gemaakt. Klaarblijkelijk bewijst de door de half officiëele bladen medegedeelde nota, dat het kabinet werkelijk het voornemen had tot het indienen van het wets-ontwerp, doch dat het van plan veranderd is. Men zal alleen vergeten hebben de dagbladen te waarschuwen, dat zij die nota zouden weglaten.

Sedert een paar dagen is er te Parijs sprake van eene instelling die reeds in beginsel in sommige gemeenten bestaat en tot welker ontwikkeling de President der Republiek het initiatief zoude genomen hebben, niettegenstaande, naar men zegt, de ministers dit hebben afgeraden; wij bedoelen de zoogenaamde *Leenbanken op het woord van eer*.

Het doel daarvan is om in alle gemeenten de arbeidende klasse te hulp te komen, door aan personen van een goed zedelijk gedrag kleine sommen renteloos te leenen, zonder anderen waarborg voor de terugbetaling dan hun eerewoord. Het kan zijn dat die banken niet al dat goede uitwerken wat men er van verwacht; maar zij moeten toch iets goeds tot stand brengen; in alle gevallen is het een edelmoedig denkbeeld, een bewijs van belangstelling in het lot van den werkman, en om die reden alleen moest het plan gunstig worden opgenomen. Maar de partijgeest is zóó, dat zij aan alles eene andere bedoeling toeschrijft. De Bergpartij ziet in dit plan eene politieke berekening van den President; de regterzijde wil daarin socialistische voornemens opmerken, en daar zij van alles wat slechts eenigen schijn heeft van hervorming der maatschappij, eenen diepen afkeer gevoelt, en die volgens haar, moet te ... de billijkste, de nuttigste, de gelukkigste hervorming, doet zij door hare organen het denkbeeld van den President hevig gispen. Het is dus wel onmogelijk om tusschen zulke partijen het goede te doen.

In Italië heerscht op den duur eene hevige spanning en de terugkomst van den Paus te Rome schijnt verder af te zijn dan ooit. Zoo men geloof kan hechten aan eenen brief, aan de *Nazionale* van Florence geschreven, dan zoude de generaal *Baraguay d'Hilliers* den 16den des avonds al zijne officieren bij zich ontboden hebben, om hen aan te kondigen dat er binnen kort *eenige Oostenrijksche regimenten* te Rome zouden komen en hen uit te noodigen met deze in goede verstandhouding te leven.

Dit feit van de komst van Oostenrijksche troepen te Rome, voor dat het Fransche leger vertrokken is, zoude den staat van zaken geheel veranderen en niet van gewigt ontbloot zijn. Maar het blad dat dit berigt medédeelt, is niet zeer te vertrouwen.

In de zitting der Sardinische Kamer van Afgevaardigden van den 22sten februari, zijn de discussiën begonnen over het wets-ontwerp, betreffende de vaststelling der civiele lijst gedurende de tegenwoordige regering. De eerste zeven artikelen werden aangenomen zoo als zij door de commissie waren voorgesteld of met eenige onbeduidende wijzigingen. Het vervolg der discussiën werd tot den volgenden dag uitgesteld.

FRANKRIJK.

Parijs, 27 *febr.* Men leest in *le Siècle*: In Duitschland vindt het gerucht algemeen geloof, dat Frankrijk en Engeland besloten hebben Denemarken en Zwitserland onder hunne bescherming te nemen en dat die mogendheden des gevorderd, met eene gewapende tusschenkomst in deze beide quaestiën zullen bedreigen.

Uit Turijn schrijft men, dat, niettegenstaande de zware lasten die op den staat drukken, de ministerraad met eenparigheid van stemmen besloten heeft, dat de militaire magt van Piëmont op eenen grooten voet gereorganiseerd en in staat zal gehouden worden om terstond te velde te kunnen trekken.

— Gisteren hebben er volstrekt geene zamenscholingen op het plein der Bastille plaats gehad, alle werklieden waren in hunne werkplaatsen; de voldoening die de heer *F. Barrot* gisteren op de tribune gegeven heeft, had dit gunstig gevolg.

— Het tweede regement van linie heeft heden middag plotseling bevel ontvangen, om naar het noorden op te trekken. Het is met versnelden marsch, door Parijs naar het station van den noorder-spoorweg getrokken, alwaar het onmiddellijk met eenen specialen trein is vervoerd.

— Men spreekt veel van eenen brief, die Koning *Otto* aan den Keizer van Rusland zoude geschreven hebben, die in hevige bewoordingen vervat zoude zijn tegen het gedrag der Engelsche regering, en waarvan een afschrift aan alle andere mogendheden gezonden is.

— Op dit oogenblik wordt te Parijs een corps vrijwilligers voor den Paus gevormd. Die troepen zullen onder de bevelen staan van den generaal *Saint Amand*, die van het Fransche gouvernement verlof heeft bekomen om buiten 's lands te dienen; zij zullen een effectief uitmaken van 12,000 man.

— Er is sprake van de constructie van eenen electrischen telegraaf tusschen Lyon en Turijn. Daar de gewone telegraphische linie van Frankrijk te Lyon begint, zoude men te Parijs binnen drie uur tijdingen uit Italië hebben; het ontwerp heeft geleid tot onderhandelingen van den kant van den gezant des Konings van Sardinië te Parijs, welke onderhandelingen zeer gunstig zijn opgenomen.

— *Em. de Girardin*, hoofdredacteur der *Presse*, heeft in 1830 eensklaps eene sterke vermindering in den prijs van dat blad gebragt en daardoor andere bladen genoodzaakt hetzelfde te doen. In dit jaar 1850 schijnen echter de dagbladen met eene nieuwe krisis bedreigd te worden, willende hij den prijs der *Presse* voortaan stellen op 18 fr. of *f* 8,50 's jaars. Zoo doende zullen 3 nummers van dat blad slechts 7 ct. en ieder exemplaar nog geen 2½ ct. kosten. Het zal echter te bezien staan of die poging om de andere groote bladen *Débats*, *Constitutionnel* en *Siècle* te fnuiken, hem zelven niet ten val brengen zal. Het *Journal des Débats* wordt voor het rijkste blad gehouden, omdat het, schoon nog geen 13,000 abonnés tellende, 20 fr. duurder is dan de *Constitutionnel*. Dit laatste blad, dat duurder is en evenveel of nog meer abonnés heeft dan de *Presse*, levert echter minder op. De netto opbrengst was in 1849 slechts 220,000 fr., terwijl de *Presse* 250,000 fr. aan de aandeelhouders heeft verdeeld. Daar nu de kosten van exploitatie voor beide bladen gelijk kunnen zijn, zoo moest de *Constitutionnel*, als 8 fr. meer kostende en 35,000 abbonnés tellende, eigenlijk ook 280,000 fr. *meer voordeel* dan de *Presse* opleveren. De redacteur der *Presse* heeft dit dan ook aan dien van de *Constitutionnel* onder het oog gehouden, als had hij willen toonen beter administrateur te zijn en des noods beter minister van Financiën te zullen zijn dan *Véron*, de hoofdredacteur van de *Constitutionnel*. De aandeelhouders van de *Constitutionnel* zullen dit niet onopgemerkt laten.

De *Siècle*, met evenveel abonnés als de *Presse* en *Constitutionnel*, brengt echter slechts 180,000 fr. op, hetgeen men toeschrijft aan de mindere qualiteit der advertentiën. Dit blad bestaat uit 2000 aandeelen, primitief van 200 fr. elk; 4 of 5 honderd dier aandeelen zijn het eigendom van dr. *Giraudeau St. Gervais*. Van het *Journal des Débats* bestaan slechts zeven aandeelen, die sedert 20 jaren ieder jaarlijks 30 à 35000 fr. winst opleveren. De aandeelen van den *Constitutionnel* behooren aan 20 personen. Van de *Presse* bestaan 80 aandeelen, waarvan er 22 aan *Girardin* behooren. Bij het uitbarsten der revolutie in 1848 waren de advertentiën der 4 bladen verpacht tegen 300,000 fr. jaarlijks, doch zij hebben voor het gelukkigste van de vier slechts 70 à 80,000 fr. opgebragt. Van den anderen kant heeft echter de revolutie eenig voordeel aangebragt door de afschaffing van het zegel en de vermeerdering der abonnés, hebbende het getal van dezelve voor de *Presse* het geheele jaar dooreen 63,000 en op zeker tijdstip zelfs 80,000 bedragen, terwijl de opbrengst in 1848 350,000 fr. bedroeg.

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, 1 *maart.* Naar men vernemt, is het onderzoek, in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, over de ontwerpen van wet nopens de scheepvaartregten, ten einde gebragt. Men wil weten, dat de meerderheid van de leden zich over het algemeen ten voordeele van de hoofdbepalingen dier ontwerpen verklaard, doch eenige wijzigingen, verschillende verzekeringen en verklaringen, en menigvuldige inlichtingen verlangd zou hebben.

† *'s Hertogenbosch*, 27 *febr.* De algemeene collecte voor de ... rampen, op maandag binnen onze stad gehouden, heeft de som van *een duizend en twintig guldens* zuiver opgebragt. De gift van Pr. B......, alhier, groot honderd guldens, verdient boven vele andere de loffelijkste vermelding.

Wanneer men bedenkt dat er vóór den dag der gehouden collecte reeds zoo vele geldelijke offers door onze stadgenooten aan commissiën van weldadigheid zijn geschonken, ten einde, in den nood van het oogenblik te voorzien, mag de opbrengst van *f* 1020, in onze stad alleen, aanzienlijk genoemd worden.

Door deze milde bijdragen is het voor ons een streelend genoegen te kunnen berigten, dat de ongelukkigen dezer streken thans van genoegzame levensbehoeften voorzien zijn en het eenige werk, doch wel het grootste, dat overblijft is, de overstroomden in hunnen vorigen staat te herstellen.

Werkt echter ieder Nederlander, zoo als tot nu toe is gebleken, mede, dan twijfelen wij geenzins aan de bereiking van dat edel doel.

— De »*Opwekking*, lierzang door *M. Oortman*" voorafgegaan door een beknopt verslag der over-

stroomning, door *J. F. Hansse*," geheel ten voordeele der overstroomden in Noord-Brabant uitgegeven bij de boekhandelaars *I. I. Arkesteijn en Zoon* te 's Hertogenbosch, is op weinige exemplaren na geheel uitverkocht, en heeft eene aanzienlijke som opgeleverd, die, zoo niet een tweede druk daarvan het licht ziet, spoedig in handen der bevoegde commissie zal worden gesteld.

Nijmegen, *1 maart*. De algemeene collecte voor de noodlijdenden door den watersnood heeft, voor de stad en schependom Nijmegen, opgebragt de som van *f* 1829.

— De gierbrug voor het veer over de rivier de Waal alhier, is heden voormiddag weder gelegd, zoodat heden het gewone zomer-veer is ingetreden.

(*N. C.*)

Arnhem, *2 maart*. De 40 Fransche Pyreneesche bergzangers, voedsterlingen van de inrigting van weldadigheid van het Conservatorium voor kerkmuzijk, komende van Jeruzalem, en voornemens zijnde naar de Vereenigde Staten in Noord-Amerika te vertrekken, zullen op hunne doorreize alhier een Pastoraal en Nationaal concert geven op dingsdag 5 maart ek. Het gunstig onthaal dat zij aan verschillende hoven in Europa, Azië en Afrika genoten, de uitstekende bijval dien zij overal verworven hebben, zullen dan ook de beminnaren van het eenvoudig en statig gezang voorzeker uitlokken zich deze gelegenheid ten nutte te maken, dit concert bij te wonen, niet twijfelende of een genotvolle avond zal hun ten deel vallen.

(*Ingezonden.*)

(Men heeft ons verzocht te berigten, dat het *niet* het »stedelijk muzijkkorps" is, dat de stukken zal afwisselen, gelijk abusivelijk op het programma vermeld staat.)

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van vrijdag, *1 maart.*

In deze zitting is ingekomen eene missive van den minister van Oorlog, gedagteekend 25 februari, waarbij, onder referte van eene missive van zijn ambtsvoorganger van den 19den september ll., aan de Kamer worden gezonden twee exemplaren der op het topographische bureau vervaardigde etape-kaarten van het Koningrijk der Nederlanden, alsmede van eene itineraire voor het marcheren van troepen, bij die kaarten behoorende. — Plaatsing in de boekerij.

Door den heer *de Rooij* is ingezonden een exemplaar van het door hem vervaardigde chronologische tarief van regten op den in- uit- en doorvoer, alsmede door den luitenant-kolonel *Wikerstein* een exemplaar van de door hem vervaardigde kaart der kolonie Suriname. — Plaatsing in de boekerij.

De commissie van rapporteurs is gereed haar algemeen verslag uit te brengen.

1o. Over het ontwerp van wet, nopens de kwade posten;

2o. over dat nopens de brieven-posterij.

Drukken en ronddeelen der verslagen; terwijl de beraadslagingen zullen worden gehouden: Over het *eerste* ontwerp, op aanstaanden maandag na afloop van die over de voordragt nopens de schatkist-billetten; over het *tweede* ontwerp op aanstaanden woensdag, 6 maart, des morgens te 11 ure.

Op voorstel des voorzitters wordt besloten, den dag tot het doen van vragen door den heer *Sloet tot Oldhuis* aan den minister van Koloniën, te bepalen op maandag 4 maart, na afloop der beraadslagingen over het ontwerp nopens het fonds voor kwade posten.

Voorts is er verslag uitgebragt op onderscheidene ingekomen verzoekschriften.

Mengelwerk.

Varia.

's Gravenhage, *24 februari.*

De CAPEFIGUE, die, sints eenige weken, in *l'Indépendance Belge* correspondentie-artikelen uit 's Gravenhage schrijft, liet zich, in het nommer van vrijdag, den 22sten dezer, volgenderwijze uit:

»De zitting van heden (den 20sten dezer door de »Tweede Kamer gehouden) was gewijd aan interpel»latiën, welke de heer VAN HOËVELL aan den minis»ter van Koloniën gerigt heeft, opzigtens het jaar»lijksch verslag betreffende de koloniale aangelegen»heden, waarvan de mededeeling, door de grond»wet geboden, tot nog toe vertraagd geworden was, »wegens het nog ontbreken van volledige beschei»den; dit, ten minste was de verontschuldiging »welke de minister heeft doen gelden. Onnoodig is »het, overigens, te zeggen, dat de verklaarde bedoe»ling dier interpellatiën slechts tot voorwendsel diende »voor regtstreeksche en uitvoeriger interpellatiën."

Dit kunnen wij voormelden CAPEFIGUE zoo gaaf niet toegeven. De verwaarloozing van eene grondwettige bepaling, gewigtig als de bedoelde, is op zich zelve ernstig genoeg, om de aandacht der Kamer te trekken en interpellatiën uit te lokken. De leden der Staten-Generaal hebben getrouwheid aan de grondwet gezworen. Zij hebben niet alleen de *bevoegdheid*, maar zij hebben ook de *verpligting* om de hand aan derzelver nakoming te houden. Tot op de laatste wijziging, zwoeren zij (art. 86): Ik zweer »dat ik de grondwet der Nederlanden zal on»derhouden *en handhaven;* dat ik, bij geene gele»genheid en *onder geen voorwendsel hoe ook genaamd*, »daarvan zal afwijken of *toestemmen* dat daarvan »*afgeweken worde;*" twee jaren vroeger dus nog, ware het regtstreeksche meineed geweest, indien leden der Kamer de *afwijking* van een grondwettig voorschrift *onder welk voorwendsel* ook, hadden geduld. Thans hebben, wel is waar, onze laatste grondwet-wijzigers gezorgd, dat de eed der leden van de Staten-Generaal minder bepaald wierd gesteld; thans zweren zij slechts (art. 83): »getrouwheid aan de grondwet." Doch ook dit formulier brengt, dunkt ons, mede, dat er door de vertegenwoordiging geene verwaarloozing van grondwets-bepalingen worde toegelaten. En tenzij men nu mogt willen beweren, dat grondwettige bepalingen niet zoo streng moeten worden genomen; tenzij men geloove, dat grondwetgevers niet immer naauwkeurig wisten *wat* zij bepaalden; zoo moet het vast staan, dat, als regering en vertegenwoordiging, met gemeen overleg, eene bepaling tot grondwettig voorschrift verhieven, dat voorschrift dan ook steeds *uitvoerbaar* is. Nu zegt artikel 60 der vigerende grondwet:

»De Koning doet jaarlijks aan de Staten-Generaal »een uitvoerig verslag geven van het beheer dier »koloniën en bezittingen, en van den staat waarin »zij zich bevinden."

Als op zulk een imperatief voorschrift, een minister van Koloniën kan volstaan met te antwoorden: »dat er bij het gouvernement nog geene genoegzame bescheiden zijn ingekomen;" als zoodanige verontschuldiging, zonder eenige aanvoering van verhinderende *force majeure*, uit de mouw kan worden geschud; dan zou men moeten aannemen dat de grondwetgever, bij het stellen der grondwetsbepalingen, al zeer ligtvaardig is te werk gegaan. Dit willen wij nu echter liefst niet doen; wij willen liever den heer VAN HOËVELL dank weten voor zijne ernstige opvatting van ernstige zaken, voor de gemoedelijke pligtsbetrachting waardoor hij zich onderscheiden heeft. Beklagenswaardig is het zeker, dat de heer GROEN VAN PRINSTERER dezen zomer het gebruik schijnt te hebben ingevoerd om interpellatiën zonder dadelijk resultaat te laten. Onzes achtens behoorden zij steeds te worden besloten door eene gemotiveerde orde van den dag. Bijzonderlijk in een geval, zoo belangrijk als het onderhavige, ware het wenschelijk geweest, dat de Kamer den nieuwen minister en het nieuwe gouvernement hadde doen begrijpen, dat een *grondwettig voorschrift* geene bepaling is, welke men naar goeddunken al dan niet stiptelijk vervult, of wier uitvoering meer of min willekeurig, naar convenientie of gemakshalve kan worden vertraagd.

Een van beide toch: òf de grondwetgever wist niet regt wat hij deed toen hij een imperatief voorschrift als het onderhavige stelde; òf het voorschrift *moet*, tenzij men volstrekte onmogelijkheid aanvoere, worden nagekomen. Bestaat er achterlijkheid, traagheid, onwettigheid, zoo moet iemand daarvan de schuld en de bestraffing dragen.

Men vleit zich dat de Kamer, door bij eene volgende gelegenheid deze waarheid geldend te maken, toonen zal dat *zij* althans de grondwettige waarborgen niet als »schijnwaarborgen" wil hebben opgevat.

De voornoemde CAPEFIGUE zegt verder:

»Het schijnt mij echter dat deze gewoonte van in»terpelleren, die in onze constitutioneele zeden »schijnt te willen insluipen, wel hare bezwaren heeft. »De discussiën, waaraan zij plaats geven kan, zoo »wel als de debatten over de vraagpunten van theo»rie, waaraan een gedeelte der Kamer een belang »hecht, 't welk ik overdreven acht, loopen op den »duur uit op het vertragen van den gang der zaken, »welke integendeel zoo veel bespoediging vordert."

Dit zal zeker het resultaat, en misschien het eenig resultaat der interpellatiën wezen, wanneer zij als bloote disputatiën worden beschouwd, en de Kamer er geen dadelijk gevolg aan geeft door een, hetzij goedkeurend, hetzij verontschuldigend, hetzij lakend votum, opzigtens de ministerieele handeling of nalatigheid welke de interpellatie uitlokte. Zonder gemotiveerde orde van den dag vervalt inderdaad de klem en het nut van het regt van interpellatie.

Door er de bedoelde klem aan bij te zetten zouden de Kamers het gouvernement ook nopen, om nu en dan, gelijk in elk ander constitutioneel land geschiedt, in het een of ander dagblad mededeelingen te doen of ophelderingen te geven, die aanmerkelijk zouden kunnen bijdragen, om de bedoelingen en drijfveeren der regering meer bekend te maken bij het publiek en alzoo, in eenig geval, deszelfs ongunstig oordeel te verhoeden of verhelpen.

Zoodanige ophelderingen waren b. v. dezer dagen gansch niet overbodig geweest ter gelegenheid van den eersten arbeid onzes ministers van Buitenlandsche Zaken, de verhooging namelijk des traktements van den consulaats-prediker te Smyrna. Niet alleen toch doet zich hier de vraag voor: *waarom* een traktement, vroeger op *f* 900 voldoende geacht, nu eensklaps ongenoegzaam gekeurd en op *f* 1200 gebragt werd? Maar met veel meer nieuwsgierigheid nog, en met veel meer — overigens zeer natuurlijke — vooringenomenheid wordt er gevraagd: Waarom is, onder al onze gezantschappen en consulaten, het consulaat van Smyrna alléén met eenen predikant toegerust? Men weet, dat het bedoelde Nederlandsche consulaatgeneraal bekleedt wordt door eene soort van METHUSALEM, den 97-jarigen heer VAN LENNEP *junior*, die, om het ondermaansche te verlaten, misschien slechts wacht, totdat er een minister van Buitenlandsche Zaken opsta en de ure rijp achte om te zorgen dat hij, gelijk, korte jaren geleden, zijn talentvolle tijdgenoot — thans zaliger — GASPARD TESTA, als gebaroniseerd lijk kunne worden begraven. Gemelde METHUSALEM nu, — die echter wat zijne kunde betreft, naar men verzekert, eene vergelijking met voornoemden *post mortem* gebaroniseerden gunsteling der heeren DE LA SARRAZ en MAZEL, euvel zou kunnen nemen, — pleegde ook, gelijk men weet, ondersteund te worden door eenen uit 's lands kas bezoldigden thesaurier. Geen der waardige ministers van Buitenlandsche Zaken, die in de laatste jaren bloeiden aan ons departement, kon dien thesaurier als een kostbaar misbruik beschouwen. Er bestond wel is waar aan geene andere onzer zendingen, van wat aard en van welken rang ook, een thesaurier; zelfs aan ons Londensch gezantschap schijnt men te hebben geschroomd er den in tweeden secretaris gemaskeerden consulgeneraal, den heer MAY, toe te benoemen. Alléén METHUSALEM VAN LENNEP, te Smyrna, had, en heeft misschien nog, want de berigten dienaangaande zijn afwijkend, eenen thesaurier; gelijk diezelfde METHUSALEM alléén en uitsluitend, onder al onze consulaire en diplomatische agenten, in het genot van eenen uit 's lands penningen bezoldigden lijfprediker is. Of men hem ook eenen lijfarts heeft toegekend, dit zal welligt nader ruchtbaar worden; wie weet of de traktementsverhooging van *f* 300, dezer dagen aan voornoemden prediker toegekend, niet eene verbloemde gratificatie is voor tevens verrigte geneeskundige dienst. Sints vroeger onbezoldigde consuls generaal gelden bekomen, die op het budget als tractement van een tweeden secretaris uitgetrokken zijn, en zoo lang zulke knoeijerij niet afgeschaft wordt, staat het vrij allerlei geknoei en geschagcher van den minister van Buitenlandsche Zaken te vermoeden. De heer VAN SONSBEEK schijnt, helaas, zeer weinig haast te hebben om zijn departement van zulke en andere misbruiken te zuiveren; en men beklaagt zulks zeker niet minder, dan men de geheimzinnigheid betreurt, waarin hij de gronden zijner — nogtans zoo schaarsche en min beduidende maatregelen — gelieft te hullen. Het publiek, 't welk dien consulaats-predikant te Smyrna betaalt, heeft dan toch wel eenig regt om te vernemen, waarom het te Smyrna eene predikatie moet bekostigen, welke het nergens anders bekostigt, noch bekostigd heeft?

In de zitting der Tweede Kamer, van den 21sten dezer, heeft de heer BORREL den minister van Buitenlandsche Zaken de belofte moeten herinneren, welke Zijne Excellentie, bij de aanbieding der begrooting — die dagen van beloften! — had gegeven, namelijk, dat aan de Kamer zou worden medegedeeld de acte van adhaesie des gouvernements aan het traktaat, den 30sten september 1849 tusschen Oostenrijk en Pruisen gesloten.

De minister van Buitenlandsche Zaken heeft geantwoord, dat er in de eerste dagen een copie van dat traktaat, mitsgaders van de acte van adhaesie, der Kamer zou worden toegezonden.

Is dat traktaat zoo verbazend lang, de acte van adhaesie zoo uitvoerig, dat een trimester niet toereikend is geweest, om de reeds in november beloofde afschriften te vervaardigen?

Wordt er aan het departement van Buitenlandsche Zaken zoo Penelopeïsch gewerkt? of zijn al de oogenblikken des ministers en van den secretaris-generaal ingenomen geworden door de beraadslagingen over de traktements-verhooging des consulaats-predikers te Smyrna en des derden tolks te Konstantinopel?

Tantae molis erat.....!

Aangevangen hebbende met eene opmerking van den 's Gravenhaagschen correspondent der *Indépendance*, willen wij ook met eene opmerking van denzelfden correspondent, in hetzelfde dagbladnommer geuit, sluiten:

»Ik wil niet ontkennen dat de vraagpunten van »beginsels en de groote parlementaire kampen, waar»toe zij aanleiding kunnen geven, ook hunne waar»de hebben en strekken kunnen om den openbaren »geest te versterken en politieke gebruiken te ver»edelen; maar mij dunkt, dat men, alvorens zich »weelde te veroorloven, voorzien moest zijn van het »noodige. Het noodige nu voor het land, is, zoo »spoedig mogelijk te geraken uit den onzekeren en on»regelmatigen toestand, waarin het zich, onder het »opzigt zijner politische organisatie, bevindt. Indien »de Kamer, door van harentwege al de bedrijvig»heid te betoonen, welke hare organisatie gedoogt, »*het gouvernement noodzaakt er met eene gelijke* »*bedrijvigheid aan te beantwoorden*, zal zij zich »verdienstelijk hebben gemaakt bij het vaderland, »al moest dit er ook eene redevoering bij verliezen."

Daargelaten de onjuistheid der voorstelling, als of de Kamer het initiatief van bedrijvigheid nemen kon, en slechts door haar voorbeeld het gouvernement kon nopen om het land het noodige te verschaffen, zoo straalt er in de aangehaalde aanmerking eene zeer gegronde afkeuring door, van de traagheid waaraan ook dit gouvernement zich schuldig maakt. Niet alleen, dat er gedurende de lange schorsing der zittingen tijd genoeg geweest ware [illegible] nisatie in te voeren en [illegible] daar te stellen; maar de ministers hadden ook zeer goed gewigtiger wetsontwerpen aan de Kamer kunnen aan-

bieden, dan die, waartoe zij tot nog toe hun talent en ijver hebben bepaald. Veelvuldig hoort men reeds vragen, in welk opzigt maken zich de nieuwe ministers verdienstelijker dan hunne voorgangers? Wat *blijken* bekomen wij thans van hunne werkzaamheid en reorganisatie-geest? Waarom zou de Kamer steeds van het tegenwoordig gouvernement blijven verwachten, wat zij niet wilde blijven verwachten van het voorgaand ministerie? De voorgaande ministers vonden immers geen zoo ongunstig onthaal, blootelijk omdat zij DONKER CURTIUS, DE KEMPENAER, LIGHTENVELT heetten; het was immers de Kamer om zaken, niet om personen te doen. Wie daaraan twijfelen mogt, wij deden zulks niet. Wij houden ons gevolgelijk dan ook overtuigd, dat de Staten-Generaal even weinig van dit gouvernement als van het voorgaand ministerie, tijdsverspilling en geldverkwisting zwijgend zullen toezien.

Ingezonden Stukken.

De ondergeteekende neemt de vrijheid het Arnhemsch kunstminnend publiek op het door de heeren *Lubeck*, *Stahl* en *Hoëzell*, op aanstaanden maandag te geven concert opmerkzaam te maken, aangezien het op dien avond een zeldzaam kunstgenot zal kunnen smaken. Ik zeg zeldzaam, omdat het weinig gebeurt, dat men in de gelegenheid is, drie *zulke* talenten op éénen avond te hooren. Het zal niet noodig zijn, over de bekwaamheden van ieder dezer drie heeren in het breede uit te weiden, daar deze genoeg bekend zijn, en ik zoude meenen daardoor aan hunne verdiensten te kort te doen; ik twijfel dan ook niet, of een talrijk publiek zal zich deze gelegenheid ten nutte maken, om eenen uiterst genotvollen avond door te brengen.

C. R. MARX.

Bevolking der provincie Gelderland op den 1sten Januarij 1850.

Aalten 6166 inwoners; Ammerzoden 1796; Angerlo 1650; Apeldoorn 9782; Appeltern 2646; Arnhem 18591; Balgoij 414; Barneveld 5612; Batenburg 688, Beest 2240; Bemmel 4221; Berg 5068; Beuningen 1503; Beusichem 1556; Zalt-Boemel 3507; Borculo 3901; Brakel 1044; Brummen 5931; Buren 1782; Burgharen 1472; Buurmalsen 1292; Culenborg 5119; Deil 1911; Didam 3378; Dinxperlo 2347; Dodewaard 1466; Doesborgh 3793; ambt Doetinchem 2753; stad Doetinchem 1956; Doornspijk 2705; Doorwerth 343; Dreumel 1653; Driel 2896; Druten 3443; Duiven 2566; Ede 8961; Echteld 1759; Eibergen 5141; Elburg 2457; Elst 4613; Epe 6236; Ermelo 4634; Est en Opijnen 810; Ewijk 1791; Gameren 1346; Geldermalsen 1845; Gendringen 5133; Gent 1887; Gorssel 3404; Groenlo 2422; Groesbeek 3096; Hardero... [illegible] ...del 1287; Heerde 4390; Heerewaarden 626; Hemmen 234; Hengelo 3062; Herwen en Aerdt 2468; Herwijnen 1778; Heteren 2705; Heumen 1288; Hoevelaken 750; Horssen 854; Huissen 3064; Hummelo 3068; Hurwenen 546; Kerkwijk 885; Kesteren 2024; Laren 2989; Lichtenvoorde 3654; Lienden 3165; Lochem 2087; Loenen 116; Maurik 2974; Millingen 1489; Nede 2617; Nederhemert 627; Nijkerk 6873; Nijmegen 20242; Oldebroek 4149; Ophemert 1002; Overasselt 1409; Pannerden 760; Poederoijen 972; Putten 3633; Renkum 2996; Rheden 7099; Rosendaal 403; Rossum 1057; Ruurlo 2540; Scherpenzeel 1251; Steenderen 3188; Tiel 5911; Ubbergen 2323; Valburg 3774; Varik 965; Verwolde 584; Voorst 7912; Vorden 2904; Vuren 1442; Waardenburg 1065; Wadenoijen 1130; Wageningen 4504; Wamel 3664; Warnsveld 2157; Wehl 2083; Westervoort 978; Winterswijk 7564; Wisch 5731; Wijchen 3143; Yzendoorn 397; Zelhem 3378; Zevenaar 3505; Zoelen 1905; Zuilichem 673; Zutphen 12408 inwoners.

Militaire garnizoenen: Arnhem 444; Harderwijk 192, Nijmegen 972, Zutphen 83.

Advertentiën.

Op Dingsdag den 5den Maart 1850, des s' middags te 12 ure, zal, aan het Vendu-Huis alhier worden verkocht:

Eene aanzienlijke partij fraai BEHANGSELPAPIER. — Te zien 2 uur vóór den verkoop.

TE HUUR

Twee HUIZEN, zijnde *Rijn-Zigt* en *Nieuwe Vlijt*, met STALLING, ... LOODSEN, OPEN TERREIN, ... BOOMGAARD en WEIDE, bij elkander gelegen, buiten *Arnhem*, aan den Singel van de Velper naar de Sabels-Barrière. — Nadere Informatiën bij den Mr. Verwer VAN KUIK. — *Brieven franco.*

† † † In het Magazijn van *J. BENJAMINS*, is ontvangen een groot Assortiment der nieuwste DOEKEN en SCHALS, voor het voorjaar, tot zeer billijke prijzen.

Smartelijke zweren aan de beenen en de overige deelen des ligchaams, na een lijden van zeventien jaren genezen, door de Zalf en Pillen van HOLLOWAY.

Uittreksel uit eenen brief van den Heer *W. STAPLES*, gedagteekend uit *Belgravegate* in *Leicester* den 9den November 1848, aan den Professor *HOLLOWAY*. Mijnheer! Sedert zeventien jaren leed ik aan smartelijke zweren aan de beenen en andere deelen des ligchaams; gedurende dien tijd onderwierp ik mij aan de behandeling van onderscheidene der voornaamste heel- en geneeskundigen, doch hunne pogingen bleven zonder gevolg. Eindelijk begon ik gebruik te maken van uwe Zalf en Pillen, en heb het genoegen te betuigen, dat door dezelven al mijne wonden in korten tijd genezen zijn, en ik thans eene volmaakte gezondheid geniet.

(*Was geteekend*) *W. STAPLES.*

Door het vermeerderd debiet zijn de Prijzen thans de volgende.

Doosjes Pillen van *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50; *Potjes Zalf* van *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15 *f* 15.90 *f* 23.90.

Zijn op *franco-aanvrage* à contant te bekomen, bij den Heer *F. ROMEIJN*, *Fz.*, Depôthouder te *Arnhem*; alsmede te *Londen*, Strand 244, *HOLLOWAY'S* Etablissement.

NAAR **NOORD-AMERIKA**, VOOR LANDVERHUIZERS.

Geregelde wekelijksche gelegenheid van *Rotterdam* naar *Havre*, met de Stoombooten:

ROTTERDAM, Kapitein *COUTARD*.
HAMBOURG, » *MARESSAL*.

En van *Havre* met de geregelde Briefpost-Packetschepen, welke iedere week van daar naar *New-York* en *New-Orleans* vertrekken; overtogt gewoonlijk in 20 à 24 dagen.

Nadere inlichtingen omtrent passage, prijs enz. op *franco aanvrage* bij de Heeren *SMITH & Co.* te *Rotterdam* en te *Arnhem* bij *J. W. TER HAAR.*

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienstregeling voor de maand Maart.

Beginnende met den 5den.

Van *Kampen*: Dingsdags, Donderdags en Zaturdags, des morgens om 6 uur.

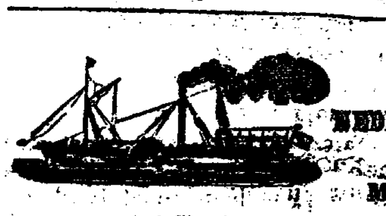
Van *Arnhem*: Dingsdags, Donderdags en Zaturdags, des avonds circa 8 uur.

Van *Emmerik*: Zondags, Woensdags en Vrijdags, des morgens om 7 uur.

Van *Keulen*: Maandags, Donderdags en Zaturdags, des avonds om 5 uur.

Van *Dusseldorp*: Zondags, Dingsdags en Vrijdags, des morgens om 7 uur.

Van *Arnhem*: Maandags, Woensdags en Zaturdags, des morgens om 7 uur.

STOOMVAART VOOR DEN NEDER- EN MIDDEN-RIJN. DUSSELDORPSCHE MAATSCHAPPIJ.

HEROPENING DER DIENST.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam*: des Dingsdags en Vrijdags, des morgens te 9 ure.

Van *Rotterdam* naar *Arnhem*: des Woensdags en Zaturdags, des morgens te $6\frac{1}{2}$ ure.

Van *Arnhem* naar *Dusseldorp*: des Woensdags en Zaturdags, des namiddags te $3\frac{1}{2}$ ure.

In verband met de dagelijksche dienst van *Dusseldorp* naar *Keulen*, de 2maal dagelijksche van *Keulen* naar *Coblenz*, en de dagelijksche van *Coblenz* naar *Mannheim*.

Nadere inlichtingen geven de Agenten.

Arnhem, 25 Februarij 1850.

C. BALCK. Agent.

Rijn-Stoomboot-vaart. KEULSCHE-MAATSCHAPPIJ.

HEROPENING van de dagelijksche Dienst *op den 3den Maart 1850*,

Van *Arnhem* direct naar *Keulen*, *Mainz*, *Mannheim*, *Straatsburg* en tusschen gelegene plaatsen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den ondergeteekende te *Arnhem*, de Factorij van den Nederlandschen Rijn-Spoorweg te *Amsterdam*, door geheel het Rijk aan de Kantoren van de Algemeene Expeditie-Maatschappij (*C. VAN DER HORST*) en den Heer *JAN WESTENENK*, Botermarkt bij het Reguliersplein, No. 5436, te *Amsterdam*.

H. BUDDE, *G.Jzn.*

Arnhemsche Schouwburg.

Zaturdag, *den 2den Maart 1850*,

EENE LAATSTE VOORSTELLING VAN

B. BOSCO,

komende van *Amsterdam*, in de EGYPTISCHE TOOVERKUNST en HANDBEHENDIGHEDEN, geheel en al eigene vindingen. — De Affiches vermelden breeder deze Voorstelling.

Burgerlijke stand.

TIEL:

Van 19 tot en met 26 februari.

Gehuwd: Geene.
Bevallen: C. Kesling, geb. van Meerten, Z.
Overleden: J. J. Pluim, 14 d. — J. Bokhoven, wed. van W. S. Post, 73 j. — H. Ratten, 1 j.

CULEMBORG:

Van 16 tot en met 23 februari.

Gehuwd: Geene,
Bevallen: H. Wijzenbeek, geb. Walg, Z.
Overleden: N. Wijsenbeek, 18 j. — D. de Beus, 86 j. — M. Hermans, 84 j.

Marktprijzen.

ARNHEM, 1 maart.

Oude *Weit* van *f* 0.00 tot 00.00; Nieuwe van *f* 6.25 tot 8 30. — *Rogge* van *f* 4.00 tot 4.52. — *Boekweit* van *f* 4.20 tot 4.60. — *Garst* van *f* 3.75 tot 4.00. — *Vriesche Haver* van *f* 0.00 tot 0.00. — *Voerhaver* van *f* 2.25 tot 2.50. — *Witte Boonen* van *f* 0.00 tot 0.00. — *Paardeboonen* van *f* 4.50 tot 5.00. — *Graauwe Erwten* van *f* 5.50 tot 0.00; Groene van *f* 5.25 tot 0.00; Gele van *f* 4.15 tot 4.30. — *Koolzaad* van *f* 00.00 tot 00.00; *Aveelzaad* van *f* 0.00 tot 0.00; *Klaverzaad* van *f* 00.00 tot 00.00. — *Aardappelen* van *f* 1.10 tot 1.30. — *Boter* van *f* 0.46 tot 0.58 het pond.

NIJMEGEN, 26 februari.

Alhier was de middenprijs ter markt van gisteren: van de 1007 verkochte mudden *Tarwe*, per Ned. mud *f* 7.15; van de 794 verkochte mudden *Rogge* *f* 4 23; van de *Gerst* was de hoogste prijs *f* 4.00 en de laagste *f* 3.80; van de *Boekweit* de hoogste prijs *f* 4.75 en de laagste *f* 4.25; van de *Haver* de hoogste prijs *f* 2.40 en de laagste *f* 1.80. — De prijs van de *Boter* was per Ned. pond *f* 0.44 à 0.52.

TIEL, 25 februari.

Wij hadden een matigen aanvoer van granen; *Tarwe* werd vlug opgenomd voor 15 à 20 cts. hooger; voor *Rogge* was meer kooplust: *Haver* en *Garst* als voren; *Duivenboonen* meer gevraagd. — Nieuwe *Tarwe* van *f* 5.90, 7.00 tot 7.70. — *Rogge* van *f* 4.25, 4.60 tot 4.90. — *Duiven Boonen* van *f* 4.50 tot 5.00. — *Haver* van *f* 1.80, 2.10 tot 2.70. — *Garst* van *f* 3.50 tot 4.00.

Broodzetting.

ARNHEM, 2 maart.

Roggebrood.

Een Roggebrood van 4 pond	. . . . . .	*f* 0.37½.
» dito » 3 »	. . . . . .	» 0.22½.
» dito » 2 »	. . . . . .	» 0.15.
» dito » 1 »	. . . . . .	» 0.07½.

Fijn Tarwebrood.

Het pond Fransch of Vloerbrood	. .	*f* 0.33½.
Fransch of Vloerbrood 4 oncen	. .	» 0.13.
dito » dito 3 dito	. .	» 0.10.
dito » dito 2 dito	. .	» 0.06½.
Het pond Wittebrood of Weggen	. .	» 0.29½.
Wittebrood of Weggen 4 oncen	. .	» 0.12.
dito » dito 3 dito	. .	» 0.09.
dito » dito 2 dito	. .	» 0.06.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 2 maart 3 El 5 Palm 5 Duim; gew. 0 D. gev. 24 D.

De prijs dezer courant is *f* 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels *f* 1.00, voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.